

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 10C/191/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212224965
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Nižňanská
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2014:1212224965.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave rozhodol sudkyňou JUDr. Oľgou Nižňanskou právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody 175,- eur a nemajetkovej ujmy 331,92 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania **z a m i e t a**.

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 27.09.2012, sa navrhovateľ domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd rozhodol, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II, pretože tento nerozhodol o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: 1190747 dlžníkom (povinným) P. W., (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 14897/2011) v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote. Navrhovateľ sa zároveň domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 175,- eur z titulu majetkovej škody a 331,92 eur z titulu nemajetkovej ujmy.

Návrh na začatie konania navrhovateľ odôvodnil tým, že ako veriteľ zo zmluvy o úvere č.: 1190747 navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere uzatvorenej medzi dlžníkom (povinným) P. W..

Súdny exekútor predložil návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu (Okresný súd Bratislava II) - pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č.: 5102*024723. Navrhovateľ pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky, nútene vymáhanej súdnym exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, podal exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora zo dňa 10.08.2009. Navrhovateľ mal za to, že v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietrahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe, keď ním prejednaná vec nevykazovala prvky

nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Navrhovateľ uviedol, že mu vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Navrhovateľ vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Táto suma by nezaťažila navrhovateľa, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu.

Zároveň si navrhovateľ uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe, v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ mal za to, že nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil jeho oprávnené záujmy riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziku insolvenčnej povinného, keď neexistoval akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov navrhovateľa, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil navrhovateľ požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Navrhovateľ vyčíslil výšku nemajetkovej ujmy poukazom na doktrínu prijatú ústavným súdom, pričom poukázal na nálezy ústavného súdu sp. zn.: III. ÚS 203/06-25, III. ÚS 235/04-3, III. ÚS 347/05, III. ÚS 118/06-40, III. ÚS 110/04-55, III. ÚS 125/04-44, III. ÚS 229/04-52, III. ÚS 21/05-30, III. ÚS 190/05-36 a III. ÚS 301/05-38. Navrhovateľ mal za to, že na každý rok poznačený prieťahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk, t.j. 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Podľa navrhovateľa bol v danej veci exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 183 dní, preto si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 331,92 eur.

Odporca, v písomnom vyjadrení zo dňa 09.08.2013, žiadal návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko mal za to, že navrhovateľ nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu navrhovateľa s dobrými mravmi, danosť príčinnej súvislosti ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Odporca uviedol, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorskeho spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 Exekučného poriadku. Odporca pripustil, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. Podľa odporcu, v takomto prípade exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Odhliadnuc od uvedeného, v prípadoch podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, navrhovateľ mal možnosť využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ak navrhovateľ tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 16/02 dospel odporca k záveru, že vzhľadom na povahu úkonu, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo,

nečinnosť navrhovateľa i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prietahy, a teda za nesprávny úradný postup.

Odporca ďalej uviedol, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, keď pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktoré mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania. Podľa odporcu nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov, keď navrhovateľ nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Odporca bol toho názoru, že efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy.

Odporca zároveň vzniesol námietku premlčania, keďže mal za to, že k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora došlo tri roky pred dňom 23.4.2009, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

Odporca ďalej uviedol, že navrhovateľ nepreukázal vznik a ani výšku škody. Podľa odporcu, akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikala/vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prietahy a jej uplatnenie považoval odporca za účelové, keďže navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy, za navrhovateľom veľmi všeobecne uvedené činnosti, je podľa odporcu nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami.

Odporca taktiež uviedol že navrhovateľ nepreukázal tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a nemožno vychádzať z paušálnej sumy 663,88 eur na základe nálezov Ústavného súdu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy sa vychádza z významu sporu pre navrhovateľa, zo skutočnosti, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave, ako aj zo skutočnosti či sa jedná o právnickú alebo fyzickú osobu. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011 odporca uviedol, že pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Navrhovateľ nekonkretizoval, v čom spočíval "zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov" navrhovateľa a ako situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy. Odporca s poukazom na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010)] 1360 a článok v denníku SME zo dňa 16.07.2012 uviedol, že navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. V takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie navrhovateľa. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považoval odporca za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si navrhovateľ uplatňoval nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva navrhovateľa, už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce.

Súd vec prejednal v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa a odporcu, ktorí sa na pojednávanie dňa 09.12.2014 nedostavili, hoci boli riadne predvolaní. Súd prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Právny zástupca navrhovateľa svoju neúčast' zdôvodnil ním podaným návrhom na prerušenie konania. Odporca svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil hospodárnosťou konania s tým, že nežiadal odročiť pojednávanie.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Dôvodom pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. musí byť, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši prejudiciálna otázka. Túto otázku si však súd môže vyriešiť aj sám s poukazom na ustanovenia § 135 ods. 2 O.s.p. V predmetnej veci zaujatosť zákonného sudcu, ktorý vec prejednáva, navrhovateľ namietal už v podanom návrhu. O jeho námietke bolo rozhodnuté Krajským súdom v Bratislave ako súdom nadriadeným postupom podľa § 16 ods. 1 O.s.p. uznesením zo dňa 22.10.2012 č.k. 11NcC/64/2012-23, ktorým zákonná sudkyňa JUDr. Oľga Nižňanská nebola vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/191/2012, keďže nebola zákonnou sudkyňou v predmetnej exekučnej veci.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p., súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 20.06.2013 č. k. IV. ÚS 388/2013-11 sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.10.2012 č. k. 9NcC/67/2012-20 odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení nebol daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. a ani podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., keďže sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave bola uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie a neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Súd preto návrh navrhovateľa zo dňa na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Vykonaným dokazovaním oznámením obsahu listinných dôkazov predložených odporcom a zadovážených súdom (§ 129 O.s.p.), zistil súd tento skutkový stav veci:

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 37Er/5388/2006 súd zistil, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie navrhovateľa ako oprávneného zo dňa 05.08.2006, na podklade exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, spisová zn. SR 1117/06, v prospech oprávneného proti povinnému P. W., bola doručená tunajšiemu súdu dňa 23.08.2006 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Branislava Piška o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 296/06.

Dňa 06.10.2005 vydal tunajší súd poverenie č. 5102*024723, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Branislava Piška vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť istinu 39.360,- Sk s príslušenstvom.

Emailovým podaním doručeným súdu dňa 02.11.2009 navrhol navrhovateľ, ako oprávnený v exekučnom konaní, zmenu súdneho exekútora JUDr. Branislava Piška, ktorému oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie a poveriť vykonaním exekúcie Exekútorový úrad JUDr. Rudolfa Krutého. Listom zo dňa 11.11.2009, doručeným súdnemu exekútorovi 01.12.2009, vyzval Okresný súd Pezinok súdneho exekútora JUDr. Branislava Piška, aby v lehote 10 dní doručil súdu exekučný spis a v prípade, že si uplatňuje náhradu trov exekučného konania, aj vyúčtovanie trov exekúcie. Súdnym exekútorom JUDr. Branislav Piško doručil tunajšiemu exekučnému súdu dňa 10.12.2009 exekučný spis spolu s vyúčtovaním trov exekúcie. Uznesením zo dňa 09.04.2010, č.k. 15Er/15451/2008-18, EX 269/2006, doručeným právnenému zástupcovi oprávneného dňa 16.04.2010, exekučný súd rozhodol tak, že žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora vyhovel, vykonaním exekúcie poveril a vec postúpil spolu s exekučným spisom súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému a zaviazal oprávneného povinnosťou

zaplatiť súdному exekútorovi JUDr. Branislavovi Plškovi trovy exekúcie. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť v časti výroku o zmene exekútora dňa 06.05.2010.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona v platnom znení, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1, 2, 3 citovaného zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 27 ods. 1 citovaného zákona, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len "Exekučný poriadok"), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 Exekučného poriadku, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v exekučnej veci oprávneného navrhovateľa, proti povinnému P. W., ktorá bola vedená na Okresnom súde Pezinok pod novou sp. zn. 15Er/15451/2008, rozhodol exekučný súd o návrhu navrhovateľa (oprávneného v exekučnom konaní) na zmenu súdneho exekútora doručeného súdu zo dňa 02.11.2009, uznesením zo dňa 09.04.2010, pričom súdny exekútor JUDr. Branislav Piško doručil exekučnému súdu na výzvu exekučný spis spolu s vyúčtovaním trov exekúcie dňa 10.12.2010. Z uvedených skutočností je zrejmé, že exekučný súd pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora nedodrжал zákonnú 30-dňovú lehotu a o zmene rozhodol za 153 dní.

Navrhovateľ sa po tom, čo odporca jeho žiadosti na predbežné prerokovanie veci nevyhovel, domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy proti odporcovi z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ako zodpovednosti objektívnej, je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, existencia majetkovej škody, resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Nesprávnym úradným postupom v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prietahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. Podľa súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z.z., všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Nakoľko však právna úprava zákona č. 514/2003 Z.z., účinná v období namietaného nesprávneho úradného postupu, nevyžadovala vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní, len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, súd dospel v súlade s § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. k záveru, že je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nedodržaní zákonnej lehoty. Súd preto na základe uvedeného dospel k záveru, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, keď došlo k nesprávnemu úradnému postupom tunajšieho súdu, ktorý nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou odporcu a dospel k záveru, že navrhovateľ ich v konaní nepreukázal. Súd mal za to, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu

exekútora, k žiadnej škode pre prípadnú nečinnosť súdu nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, mal súd za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný navrhovateľ preukázať. Navrhovateľ v konaní nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody a škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Z exekučného spisu súd žiadne urgencie zo strany navrhovateľa ako oprávneného v exekučnom konaní nezistil a navrhovateľ tieto ani nijako nepreukázal. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a jedná sa iba o jednostranné tvrdenia navrhovateľa, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažovalo navrhovateľa. Keďže navrhovateľ na preukázanie vzniku škody dôkazné bremeno neunesol (nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz), súd jeho návrh v časti o náhradu škody zamietol.

Navrhovateľ sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 467/08 vyplýva, že právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi prvky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povesť spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Navrhovateľ uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Navrhovateľ však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže navrhovateľovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval, aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy, spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti, súd mal za to, že navrhovateľ nevyužil svoje zákonné možnosti a nielenže vydanie rozhodnutia na súde neurgoval, ale ani nepodal sťažnosť na prípadné prieťahy v exekučnom konaní. Navyše súd, s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 675/2011, zastáva názor, že nepríjemnosti spôsobené členom vo vedení spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprimeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na právnickej osobe nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo (nie je daná priama príčinná súvislosť).

Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. K rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora potreboval exekučný súd súčinnosť pôvodného exekútora, ktorého vyzval na vyčíslenie trov exekúcie a zaslanie exekučného

spisu. Nakoľko ani samotný exekútor nedodržiaval lehotu na zaslanie exekučného spisu, nebolo objektívne možné, aby súd zákonnú lehotu dodržiaval. Súd o zmene exekútora rozhodol za 106 dní od doručenia návrhu oprávneného (153 dní od doručenia exekučného spisu a vyčíslenia trov exekúcie pôvodným súdnym exekútorom), čo je v porovnaní s dobou trvania exekučného konania, ktoré trvá od roku 2006 až doposiaľ, výrazne krátky časový interval. Súd mal za to, že nedodržanie zákonnej lehoty, nemohlo na strane navrhovateľa spôsobiť neistotu, alebo vznik akejkoľvek škody, či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že navrhovateľ nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by v uvedenom časovom intervale došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval navrhovateľ v návrhu. Nie je prípustné, aby navrhovateľ prenášal podnikateľské riziko vo forme zániku, resp. riziko insolvenčie povinného na súd. Pri posudzovaní formy a výšky nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadniť aj jeho podnikateľskú aktivitu. Pokiaľ navrhovateľ poskytuje spotrebiteľské úvery fyzickým osobám s nízkou bonitou, musí byť uzrozumený s tým, že existuje riziko insolvenčie povinného, a že exekučné konanie môže trvať pomerne dlho, čo so sebou nesie tak vyššie finančné náklady, ako aj psychickú záťaž. Súd mal za to, že vzhľadom na dĺžku času, ktorá ubehla od uplynutia 30-dňovej lehoty na rozhodnutie exekučného súdu o návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia súdu a na ostatné okolnosti daného prípadu, je dostatočným zadosťučinením pre navrhovateľa konštatovanie porušenia jeho práva.

Súd sa nestotožňuje ani s názorom navrhovateľa, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom Slovenskej republiky za prietahy v konaní. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať.

Pokiaľ navrhovateľ v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu poukazoval na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 01.03.2012, sp. zn. 9Co/285/2011, v ktorom krajský súd výslovne uviedol, že samotné porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov patrí výlučne do právomoci ústavného súdu. Súd preto nemohol skúmať porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a žiadne konanie, v ktorom by bol konštatovaný prietah v konaní sa nevedlo (navrhovateľ to ani netvrdil ani nepreukázal). Je však potrebné zdôrazniť, že aj v prípade, že by sa potvrdilo porušenie základných práv navrhovateľa, aj v tomto prípade by bolo potrebné preukázať existenciu konkrétnej nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ však vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal.

Súd mal ďalej za to, že navrhovateľ nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Ak by aj vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy preukázal, navrhovateľ nepreukázal, že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak, nakoľko ako vyplýva z exekučného spisu, exekučné konanie nebolo do dnešného dňa skončené.

Keďže navrhovateľ nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd jeho návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ odporca vzniesol námietku premlčania, súd mal za to, že táto bola neopodstatnená. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade mohlo dôjsť k vzniku škody, resp. nemajetkovej ujmy u navrhovateľa najskôr po uplynutí 30-dňovej lehoty odo dňa podania návrhu na zmenu súdneho exekútora. Návrh na začatie konania bol podaný pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby. Táto skutočnosť však, vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, nemala vplyv na rozhodnutie súdu vo veci.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Keďže úspešnému odporcovi v priebehu konania žiadne trovy nevznikli, súd mu ich náhradu proti navrhovateľovi, ktorý vo veci úspech nemal, nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 veta prvá O. s. p.).